

Świadczenia osobiste i rzeczowe

Ustawa o powszechnym obowiązku obrony RP przewiduje szczególny rodzaj obowiązku obywateli i przedsiębiorców spełniany na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa. W dziale VII ustawy został zawarty katalog przepisów dotyczących świadczeń na rzecz obrony. Są one jedną z form realizacji powszechnego obowiązku obrony RP i stanowią integralną część systemowych rozwiązań obronnych. Dla samorządu terytorialnego szczególnie istotne są dwa rodzaje świadczeń – **osobiste i rzeczowe**. W obu przypadkach to wójt, burmistrz (prezydent miasta) jest organem odpowiedzialnym za wydanie **decyzji administracyjnej**, w której określa rodzaj i zakres świadczenia, miejsce wykonania, czas trwania, przedmioty planowane do wykorzystania oraz podmiot na rzecz którego świadczenie będzie realizowane.

Świadczenia osobiste (obywatele polscy, stale zameldowani w kraju, od 16 do 60 roku życia) **w czasie pokoju** polegają na wykonywaniu prac doraźnych na rzecz przygotowania obrony państwa; zwalczaniu klęsk żywiołowych i likwidacji ich skutków (może dot. wykorzystania narzędzi prostych, w stosunku do kurierów – wykorzystanie posiadanych środków transportowych).

Zakres wykorzystania:

- ćwiczenia wojskowe,
- ćwiczenia wojskowe w jednostkach przewidzianych do militaryzacji,
- ćwiczenia w obronie cywilnej w zakresie powszechnej samoobrony,
- dostarczenie i obsługa przedmiotów świadczeń rzeczowych.

Czas trwania:

- jednorazowo do dwunastu godzin,
- w odniesieniu do kurierów oraz osób dostarczających/obsługujących przedmioty świadczeń rzeczowych czterdzieści osiem godzin; z zastrzeżeniem, że nie częściej niż do trzech razy w roku.

Świadczenia osobiste (obywatele polscy, stale zameldowani w kraju, od 16 do 60 roku życia) **w czasie wojny** polegają na wykonywaniu prac doraźnych na rzecz Sił Zbrojnych, obrony cywilnej lub jednostek organizacyjnych wykonujących zadania na potrzeby obrony państwa.

Czas trwania:

- świadczenie nie może przekroczyć jednorazowo siedmiu dni.

Świadczenia rzeczowe polegają na oddaniu do użytkowania jednostkom wojskowym pomieszczeń, terenów, środków transportu, maszyn, narzędzi i innego sprzętu na cele przygotowania obrony państwa. Obowiązek ten dotyczy bardzo szerokiego kręgu podmiotów – zarówno urzędów, instytucji państwowych, przedsiębiorców jak i osób fizycznych.

Świadczenia rzeczowe nakładane są w dwóch grupach: pierwsza dotyczy uzupełnienia etatowych potrzeb i stanów liczbowych wynikających z wojennych struktur

organizacyjnych Sił Zbrojnych oraz innych jednostek organizacyjnych wykonujących zadania na potrzeby obronności państwa; druga grupa dotyczy doraźnego używania przez Siły Zbrojne oraz inne jednostki organizacyjne.

Świadczenia rzeczowe na uzupełnienie doraźnych potrzeb – oddanie nieruchomości lub rzeczy do używania przez następujące podmioty: Siły Zbrojne, Obronę Cywilną, państwowe jednostki organizacyjne wykonujące zadania dla potrzeb obrony kraju, w celu zwalczania klęsk żywiołowych i likwidacji ich skutków oraz organizacji rejestracji i kwalifikacji wojskowej.

Czas trwania (jednorazowo):

- ćwiczenia obrony cywilnej i powszechnej samoobrony do 24 godzin (do 3 razy w roku),
- sprawdzenie gotowości mobilizacyjnej SZ do 48 godzin (do 3 razy w roku),
- ćwiczenia wojskowe do 7 dni (raz w roku),
- rejestracja i kwalifikacja wojskowa, zwalczanie klęsk żywiołowych i zagrożeń środowiska –bez ograniczeń czasowych.

Świadczenia rzeczowe na uzupełnienie etatowych potrzeb – uzupełnienie potrzeb wynikających ze struktur SZ oraz państwowych jednostek organizacyjnych wykonujących zadania na potrzeby obrony państwa.

Czas trwania – do ustania potrzeb korzystania podmiotu uprawnionego (czas nieograniczony).

Podstawy prawne:

1. Ustawa z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2015 r. poz. 827 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23).
3. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 października 2004 r. w sprawie świadczeń osobistych na rzecz obrony w czasie pokoju (Dz. U. z 2004 r. Nr 229, poz. 2307 z późn. zm.).
4. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 sierpnia 2004 r. w sprawie świadczeń rzeczowych na rzecz obrony w czasie pokoju (Dz. U. z 2004 r. Nr 181, poz. 1872 z późn. zm.).
5. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 października 2004 r. w sprawie świadczeń osobistych i rzeczowych na rzecz obrony w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny (Dz. U. z 2004 r. Nr 203, poz. 2081).”

Świadczenia pieniężne rekompensujące utracone wynagrodzenie ze stosunku pracy lub stosunku służbowego albo dochód z prowadzonej działalności gospodarczej (oraz inne należności).

Informacje oraz wzory dokumentów dotyczące uprawnień dla osób powołanych na ćwiczenia wojskowe lub do czynnej służby wojskowej (rekompensata utraconego

wynagrodzenia, pokrywanie należności mieszkaniowych, uznanie za żołnierza samotnego bądź posiadającego na wyłącznym utrzymaniu członków rodziny) zostały zamieszczone na stronie Urzędu Miasta (www.um.warszawa.pl), w zakładce - *Załatw sprawę w urzędzie*, Kategorii spraw urzędowych - *Bezpieczeństwo i zarządzanie kryzysowe*, sekcja - *Sprawy obronne* (link bezpośredni - <http://www.um.warszawa.pl/zalatw-sprawe-w-urzedzie/sprawy-urzedowe/31>).